

Нәсілдердің қалыптасуы

Дайындаған: Пірімжанова А.П

Жоспары

- 1.Нәсілдер және оның пайда болуы
- 2.Нәсілдің түрлері және оларға тән белгілер

Нәсілдер

бұл саны әртүрлі адамдардың тарихи қалыптасқан топтары, олардың морфологиялық және физиологиялық қасиеттері ұқсас, сонымен бірге олар белгілі бір аумақтарда ғана таралады. Олар тарихи факторлардың әсерлері арқылы дамып және бір ғана түрге (*H. sapiens*) жатады. Нәсіл халықтан немесе этностан айырмашылығы белгілі бір аумақта таралған, бірнеше нәсіл жиынтықтарынан құралуы мүмкін немесе керісінше, сол бір нәсілге бірнеше халықтар жатуы және олар әртүрлі тілде сөйлеуі мүмкін.

Грек философтары нәсілдердің пайда болу себептерін көбіне ауа райымен байланыстырды.

У. Бойд (1953) шамамен, бұдан 200 жылдан кейін қан құрамындағы антигендерінің негізінде адамдарды бес нәсілге жіктеді,

Еуропалық топтар — оған лопарейлер, оңтүстік еуропалықтар және солтүстік африкандықтар.

Американдық топ, барлық байырғы тұрғындар.

Африкалық топ.

Азиялық топ — оған үнді субконтинентінде тұратындар.

Тынық мұхиттық топ (меланезиялықтар, пинезиялықтар, австралиялықтар).

Нәсілдердің
пайда
болуының
факторларына

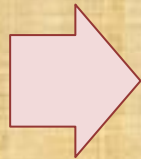
**табиғи
сұрыпталу**

**гендердің
араласуы**

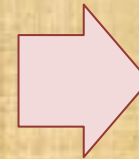
Оқшаулану

нәсілдердің пайда
болуының бастапқы
кезеңінде басты маңызды
рөл атқарды.

Нәсіл

(фр. race , итал. razza — туыс, тайпа) — тұқым қуалау арқылы берілетін ұқсас сыртқы (дене) пішіндері — терісінің түсі, шашы мен көзі, мұрны мен еріндерінің пішіні, бойы мен дене пропорциясы, сондай-ақ кейбір "жасырын" белгілері (қанының тобы және т. б.) бар адамдардың тарихи қалыптасқан тобы.

Нәсілдерді зерттейтін ғылымды антропология деп атайды.

Қазіргі адамзаттың дені
үш үлкен нәсілге
жатады:

МОҢҒОЛОИД.

**ЭКВАТОРЛЫҚ,
(негроидтер,
австралоидтер,
негравстралоидтер)**

ЕУРОПОИД

Еуропеоидтік нәсілдерге тән белгілер:

ұзын бойлы, шашы ұзын салалы әрі ашық, терісі ақшыл түсті.

Олардың бет пішіні сопақша, мұрты мен сақалы тез өскіш, қыр мұрынды (жалпақ емес), жұқа ерінді болып келеді.

алғашында Еуропа мен Алдыңғы Азия жерінде өмір сүрген.

Қазір еуропеоидтік нәсілдер барлық құрлықтарда өмір сүреді.

**Монголоидтік нәсілдердің
де ездеріне тән белгілері:**

Монголоидтік нәсілдердің шаштары қатты әрі ұзын салалы, терісінің түсі қоңырқай, сақал-мұрты баяу өседі.

Көбіне орта бойлы, жалпақ бетті, мұрын пішіні де жалпақ, көздері қысықтау, еріндерінің қалыңдығы орташа болып келеді.

Азия құрлығында кеңінен таралған. Қазіргі кезде монголоидтік нәсілдер барлық құрлықтарда өмір сүреді.

Негроидтік нәсілдерге тән белгілер

Негроидтік нәсілдердің шаштары бұйра, әрі қара түсті, терісінің түсі де қара, сақал-мұрты баяу өседі.

Мұрны жалпақ, бет пішіні сопақша, көздері үлкен, еріндерінің қалыңдығы айқын байқалады.

Нағыз негроидтік нәсілдер, негізінен, Африкада өмір сүреді. Негроидтік нәсілдер де қазіргі кезде басқа құрлықтарда да таралған.

Пайдаланылған әдебиеттер

- 1.Қазақ тілі терминдерінің салалық ғылыми түсіндірме сөздігі: География және геодезия. — Алматы: "Мектеп" баспасы, 2007. — 264 бет.
- 2.Саяси түсіндірме сөздік. – Алматы, 2007.
- 3.Қазақша энциклопедия 7 том.